

Ekologiskt byggande på Teneriffa

Svenskt förslag med på utställning
På en karg, soldränkt tomt på södra Teneriffa i Spanien ska 25 ekologiskt byggda småhus uppföras i anslutning till en forskningsstation. En internationell tävling utlystes med flera svenska deltagare. En var Pål Ross och Lillebil BDR. De vann inte, men deras förslag bedömdes så intressant och ekologiskt genomtänkt att det ska ingå i en europeisk vandringsutställning med början i Berlin i vår.

Pål Ross, Ross Arkitektur & Design AB i Stockholm, har i tretton år bott på Teneriffa. Han är dessutom mycket intresserad av ekologi och anser att ekologi och arkitektur tillsammans ska bilda en helhet. När han hörde talas om den internationella arkitektävlingen "25 Bio-climatic Dwellings in Tenerife" blev det ett måste för honom att delta. Tillsammans med konstnärinnan Lillebil BDR, bosatt på Teneriffa sedan många år, utformade de en byggnad med många intressanta ekologiska lösningar. Syftet med tävlingen, som lockade 213 arkitektföretag från fyrtio nationer, är att uppföra 25 olika ekologiska enfamiljshus på 120 kvadratmeter vardera och sedan göra en utvärdering av de tekniska lösningarna. I förutsättningarna ingick bland annat att husen ska vara självförsörjande beträffande energi och byggda av lokala och återvinningsbara material.

Spiralform ger rymd

Pål Ross och Lillebil BDRs förslag på en fyrrumsvilla i ett och ett halvt plan bygger på spiralformen, vilket gett huset en annorlunda planlösning med extra rymd i vardagsrummet och en intressant utformning på köket

-De ekologiska lösningarna har vi ägnat extra stort intresse, berättar Pål Ross, och beskriver med entusiastiska gester infiltrationsanläggningen, solpanelerna och källsorteringen av hushållssopor

-Elenergin kommer från de 42 solpanelerna Dessa är integrerade i yttertak och bidrar till husets karaktär, säger han.

Energin lagras i batterier, som nattetid och vid dåligt väder stödladdas av vindkraft.

Sovrummen ligger mot norr, inte på grund av solen, utan för att en känslig person ska slippa jordmagnetismen. Ventilationen regleras manuellt med en ving vid takfoten och ett filter hindrar den finkorniga sanden att yra in i huset.

Andra ekologiska finesser är utnyttjandet av vattnet. Gråvattnet från kok och bad samlas upp i en tank och rinner därefter sakta genom en infiltrationsanläggning av jord och växter placerad i husets svängda uterum. I sin fantasi ser Pål Ross hur de boende odlar tomater, vinrankor, och andra nyttigheter i infiltrationsanläggningen.

En annan intressant idé är att låta vattnet från handfatet gå till toalettens cistern för att återanvändas vid spolning. Ett ekologiskt boende kräver naturligtvis källsortering. Därför finns i ett av kökets ytterväggar fyra luckor förbundna med fyra behållare placerade utomhus på andra sidan väggen. I behållarna samlas glas, papper, köksavfall och metall.

Kork ersätter silikon

Alla byggmaterial är lokala och återanvändningsbar. De ventilerade ytterväggarna byggs i block av lavasten, golven i terrakotta och vardagsrummens långsmala, ej öppningsbara, fönster monteras med kork i sidorna i stället för silikon.

De 57 uttagna förslagen ska nu på turné. Först blir det Berlin, där förslagen ska visas i samband med "European Conference on Solar Energy in Architecture and Urban Planning". Därefter blir det UIAs kongress i juli i Barcelona samt ytterligare städer i Spanien och övriga Europa.

Tävlingsarrangörer var "Island Government of Tenerife", "The College Architects of the Canary Islands" och Technological Institute for Renewable Energy Sources".